

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA miesięcznie 3 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 3 zł. 50 gr., za granicą 7 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 18 gr. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milim. przed tekstem 20 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% zagraniczne o 50% drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tabele oraz fantazyjne o 25% drożej. Konto czekowe w P. K. O. Nr 80187.

Polskie T-wo Gimnastyczne „Sokół”
Gniazdo Wilno
Urządza w dniu 1-go czerwca r. b. (poniedziałek świąteczny)

„Wielki Festyn Sokoła”
w ogrodzie po-Bernardyńskim.

Program Pokas gimnastyczny. Dział koncertowy przy udziale p. Hendrychówny, solistki opery i p. Ludwiga, profesora konserwatorium, artystów: p. Kozłowski i p. Sempaliński, pp. Olszewskiej i Malinowskiej i zespołu baletu pod kierownictwem p. Cieplińskiego. Koncert 2 ch orkiestr (polcyjnej pod batutą p. Tolmaszewskiego i kolejowej). Oraz szereg innych atrakcyj. Strzelnica, wędka i zegar szczęścia, tańce i egale na górce Bekieszowej.
Początek o godzinie 5 ej po południu.
Pokaz gimnastyczny o godz. 6 wiecz. Dział koncertowy o godz. 8 wiecz. Wejście dla dorosłych zł. 2. Ucząca się młodzież, żołnierze i człon T-wa zł. 1.

Wielki wybór Nowości!

Obuwie płócienne damskie i męskie!
Oryginalne kapelusze amerykańskie „Panama”
Koszule zoffirowe i jedwabne
Krawaty fularowe nowe desenie
Palta letnie angielskie
poleca

JAN WOKULSKI i S-ka
Wielka Nr. 9. 370-5 Tel. 182.

WYPRZEDAŻ MEBLI
pokojow., jadalnych, sypialnych, salonow., kuchnia i części pojedynczych. S. Ancelewicz.
Wilno, ul. Niemcewicz Nr. 15. 8-1

LETNISKO
(3 pokoje i kuchnia) w pobliżu sosnowego lasu i przystanku kolejowego Woronowo, (kolej Wilno—Lida), miejsc. Duciszki—Gecowicz.

Ogród po-Bernardyński

Dziś w sobotę 30 maja r. b. odbędzie się **Poranek Muzyczny WILEŃSKIEJ ORKIESTRY SYMFONICZNEJ** pod dyktando **Adama Wyleżyńskiego**
W programie: Grieg, Mossenet, Moniuszko i Loni.
Wejście do ogrodu 80 gr. Bilety ulgowe 20 gr.
Początek o godz. 12 w pol
Następny koncert odbędzie się we wtorek 2-go czerwca r. b. o godz. 8-jej wiecz. 212

Poranek Muzyczny w ogrodzie po-Bernardyńskim.

Na rzecz biednej młodzieży „Domów Serca Jezusowego”, ul. Dobrej Rady i Sw. Stefańska, odbędą się w pierwsze i drugie święto Zielonych Świątek „Poranki muzyczne” mistrzowskiej orkiestry 85 p. p.
Ze względu na humanitarny niuratak wspomnianych zakładów wychowawczych, dających utrzymanie i wykształcenie przeszło 450 sierotom, uprasza się życzliwych gości i przyjaciół młodzieży o jaknajliczniejszy udział i laskawe poparcie.
Początek o godzinie 12 w południe.

E. MIESZKOWSKI Mickiewicz Nr. 32.

KAPELUSZE i CZAPKI MĘSKIE HABIG, BORSALINO, PLESS i in. w wielkim wyborze.

OSTRZEŻENIE.

Unieważniam weksel wystawiony przez firmę H. Lewin Wilno ul. Róg-Wielkiej i Szklanej na sumę zł. 700—płatny dn. 16 czerwca 1925 r. który został nieprawnie przez p. Epsteinę właścicielką firmy „Palma” zatrzymany, pomimo, że transakcja nie doszła do skutku. Ostrzegam wszystkich, jakoteż Banki przed przyjęciem powyższego akceptu za firmę Lewin proszę o niehonorowanie powyżej wymienionego weksla z powodu nie zatwierdzenia przez mnie. 2164
Adolf Reispffel.

„POLSKA SKŁADNICA GALANTERYJNA”
w/ FRANCISZEK FRLICZKA Wilno, Sw. Józefa 6. Tel. 6-46.
Hurtowy skład Towarów Galanteryjnych i Norymberskich. Najtańsze Polskie Źródła Kupanteryjnych i Norymberskich na Niel i Pończoch.
Specjalność dostawy do sklepów i Kooperatyw.

Najlepsze konserwy mięsne po najniższych cenach **Fabryki Konserw Mięsnych T. A. w Bydgoszy, oraz wymienione sery** Tow. Przemysłu Mleczarskiego **A. Zawadzki i S-ka** w Sokółce Podlaskim poleca na dogodnych warunkach płatności 319-11
Towarz. Handl. **„KONSUMENT”** w Wilnie, ul. Ostrobramska Nr. 5. Pasaż Miejski 19.

CYRK WARSZAWSKI St. MROCZKOWSKI
— Ludwisarska 4 —
TYLKO JEDEN TYDZIEŃ Od wtorku 2 czerwca
NADZWYŻAJNY PROGRAM!!!
z udziałem wszechświatowej sławy
KRÓLA ŻELAZA
Zygmunta Breitbarta
Początek o godz. 8.30 wiecz.
Bilety zawczasu do nabycia w księgarni Lektora (ul. Mickiewicza 4) w dniach 31 maja i 2 czerwca w kasie Cyrku. 373-1

DOM HANDLOWY B-cia CZERNIAK i Szwagier
Bazylińska 6.
Podają się do wiadomości p.p. Przedsiębiorców budowlanych, że otrzymaliśmy jeneralną reprezentację na wyłączną sprzedaż **CEGLY** najlepszych zakładów ceglarnianych
Obstalunki są przyjmowane w biurze, BAZYLIŃSKA 6. Tel. 278. 203

„Sport—Plaża” „Sport—Plaża”
Baczność zdrowi i chorzy!
Kto chce wzmacnić nadwątlone zdrowie, kto chce zabezpieczyć się od gruźlicy, kto chce rozpocząć sport i gimnastykę z kąpielami powietrzanymi i rzecznicami.
Niech śpieszy na pierwszą w Wilnie PLAŻE, położoną w malowniczej miejscowości na Zwierzynku nad Wilgą u wylotu ulicy Tomasza Zana. Plaża zaopatrzona jest w przyrządy gimnastyczne. Na miejscu pierwszorzędną bufet, fryzjer, fotograf i t. p.
Otwarcie nastąpiło wczoraj w piątek 29-go maja r. b.
W niedziele i święta przygrzewa będzie orkiestra dęta. Wygodna komunikacja autobusowa. Oddzielne plaże—męska i damska. Wejście na plażę ogólną tylko w strojach kąpielowych.

Nie zdajesz sobie sprawy, że powodzenie twoje życiowe zależy jest od ciebie samego!
Największym szczęściem — to zdrowie!
Pielęgnaj zatem troskliwie zęby
„Kremem Perłowym”
IHNATOWICZA
nagrodzonym słotym medalem, który usawa szkodliwy kamień ślinowy chroni zęby od zepsucia i nadaje im perłową białosć.
Wszędzie do nabycia.

Telefonem z Warszawy.

Bezpodstawne pogłoski o przesileniu.
Pogłoski o przesileniu gabinetem należy traktować zupełnie spokojnie. Prem. Grabski jest panem położenia, a przesilenie wybuchło by tylko wtedy, gdyby on tego chciał. Premier ma samiar utrzymać stanowisko min. bez teki, które zajmował poprzednio p. Thugutt.
Wymieniano wczoraj kilka nazwisk rozmaitych osobistości grawitujących na lewo, jak Makowski b. minister sprawiedliwości, b. wejwoda Roman, Ponikowski, Starzewski. Są to jednak dowolne kombinacje na niezem nieoparte. Nominacja następcy Thugutta nie będzie dokonana przed wtorkiem.

Operacje finansowe Banku Gospodarstwa Krajowego.

Bank gospodarstwa krajowego sprzedał w ostatnich dniach obligacje komunalne na sumę 4 milionów zł., oraz uzyskał kredyt bankowy w sumie 5 milionów zł. w banku szwajcarskim w Bazylei.

Konferencja w sprawie nawiązania stosunków handlowych z Rosją.

Premier przyjął dyrektora Lewiatana Andrzeja Wierszbieckiego w sprawie wyjazdu przemysłowców polskich do Moskwy, w celu nawiązania stosunków ekonomicznych i eksportowych. Termin i skład delegacji nie jest jeszcze ustalony, ale wyjazd jest w zasadzie postanowiony.

Z SEJMU.

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmowej Komisji Komunikacyjnej przewodniczący pos. Bartel (Klub Pracy) zainterpelował obecnego na posiedzeniu Ministra Kolei Tyską w sprawie katastrofy pod Starogardem. Minister Tyska oświadczył orzeczenie sądu rozjemczego w tej sprawie oraz podniósł raz jeszcze, że rząd polski nie może odpowiadać za wypadki, spowodowane przez vis major. Minister zarazem przedstawił zarządzenia, które mają na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa w ruchu kolejowym na przyszłość. Oświadczenie ministra komisja przyjęła do wiadomości. Poseł Bartel przystąpił do referowania sprawy podniesienia taryfy osobowej. Minister Tyska oświadczył, że zwiększenie taryfy jest spowodowane jest zniżką taryfy na przewóz węgla drzewa i zboża, skąd wypływa zmniejszenie dochodów kolejowych. Z podwyżki taryfy osobowej minister spodziewa się uzyskać 20 milionów złotych. Komisja przyjęła do wiadomości to oświadczenie p. Ministra, składając jednocześnie rezolucję, wyrażającą zgodę na podniesienie taryfy osobowej od 1 czerwca r. b., z tem, aby motywy tej podwyżki były podane do publicznej wiadomości.

Przyjazd parlamentarzystów angielskich.

WARSZAWA, 29.V. (Pat.). W dniu dzisiejszym o godz. 8 m. 52 rano pociągiem pryskim przyjechała delegacja parlamentarzystów angielskich w liczbie 9 osób. Wraz z delegacją przybył delegat M-stwa Spraw Zagranicznych p. Bielski. Na dworcu gościł powitał przedstawiciel marszałka Sejmu, przedstawiciele sfer społecznych, poselstwa angielskiego, M. S. Z., M-stwa Przemysłu i Handlu, oraz prezydium komitetu przyjęcia. Parlamentarzyści angielscy zamieszkali w hotelu Europejskim. W godzinach przedpołudniowych

Zbrojenia niemieckie.

BERLIN, 29.V. Podczas dyskusji nad budżetem Reichswehry poseł socjalistyczny Schoepflin wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, iż dzisiejszy sztab generalny Niemiec i minister obrony krajowej Gessler systematycznie podtrzymują charakter militarny rytyczny Reichswehry. Reichswehra została przeobrażona, na kadraj wielkiej armii. Na 74.000 żołnierzy, 20.000 jest podoficerami, a 3.695 wyższymi feldfeblami.

Reichswehre i marynarkę 726 milionów marek w złocie.

Socjaliści wobec tego nie mogą się przychylić do projektu ministra obrony krajowej, który od parlamentu żąda wyasygnowania dalszych sum na krątownik, 5 torpedowców, oraz na uzbrojenie artyleryjskie dalszych torpedowców. Z ubolewaniem stwierdzić należy, że Reichswehra nie jest republikańska, bowiem nie szanuje barw republikańskich, ale standardy cesarskie czarno-białe czerwone.
Stwierdza dalej mówca, że w

Dookoła paktu gwarancyjnego.

LONDYN, 29.V. (Pat.) Dzienniki donoszą, że rokowania w sprawie paktu bezpieczeństwa postępują szybko naprzód. Times zarzuca, że Anglja może zgodzić się jedynie na pakt zachodni i zaprzecza pogłoskom o różnicy poglądów na tę sprawę w łonie gabinetu angielskiego. Daily Telegraph stwierdza, że miarodajne

Co da podróż min. Skrzyńskiego do Ameryki?

PARYŻ, 29.V. (Pat.) „Ere Nouvelle” przywiązuje wielką wagę do mającej się niebawem odbyć podróży ministra Skrzyńskiego do Stanów Zjednoczonych. Dziennik spodziewa się, że rozległa wiedza i logika argumentacji ministra

Wojna w Marokko.

MADRYT, 29.V. (Pat.) Dziennik „Siglo Futuro” donosi z Melilli, że według wiadomości ze strony francuskiej, powstańcy mieli ponieść wielką klęskę, w czasie

Z całej Polski.

Samochody żydowskie.
Żydzi w Warszawie rzucili się hurmem na samochodowy przemysł przewoźny, robiąc następujący rachunek:
„Taksis kupię można za 6—7 tysięcy złotych, z czego połowę wypłaca się w przeciągu pół roku, czyli wystarczy mieć przeszło 10 zł. dziennie. Taksis zarabia przeciętnie 70 zł. dziennie. Gdy się więc jeszcze odliczy 10 zł. dziennie na garaż, benzynę i t. p., to zostanie na czyste 50 zł. dziennie zarobku.
„Tyle więc można zarabiać, nie nie robiąc, nie nie ryzykując”.
Co gorsze dla Polaki: ten przemysł może się przyzysnić do tego, że żydzi nie będą ochcieli wyjeżdżać do Palestyny. Żargonówka bowiem pisze:
„500 funtów szterlingów to minimalna suma potrzebna na emigrację do Palestyny. To przecież można zakupić 5 „taksisów”. Jeżeli każdy z nich da po 70 zł., a choćby połowę, 35 zł., to przecież 175 zł. dziennie, czyli 1.225 zł. tygodniowo!”
Może w tem, co żydzi piszą, jest pewna przesada, ale coś w tem jest. Należałoby w każdym razie zbadać, do kogo należą te taksisy, oraz czy wśród szoferów niema za duże żydów.

Proces sądowy.
W sobotę, 30 b. m., ukaże się na wokandy sądowej proces Stpi-czyńskiego, Niemojewskiego, Poplawskiego i Fryzego oskarżonych przez A. Junoszę-Gzowskiego o zniesławienie w druku.
W charakterze rzeczników interesów p. Gzowskiego występują adw. Niedzielski i Żgilewicz. Wezwano około 80 świadków, w tej liczbie — wojewoda Raczkiewicz, poseł Sądzwieża, Strońskiego, Thugutta i innych.
Proces potrwa dwa dni.

Dnia 2-go czerwca b. r.

o godz. 10-jej rano
zostanie otwarty
w ogrodzie po-Bernardyńskim

Ogródek dziecięcy
pod kierunkiem
Haliny Siewiczowej.

Od 31-go maja do 6-go czerwca
Tydzień Czerwonego Krzyża.

Niedopuszczalna interwencja.

Kiedy zostało ujawnione w parlamencie angielskim, że Mac Donald interwenjował w bl... stonkowo sprawie komunisty, redaktora pismka, powstało tak silne oburzenie w sf... parlamentarnych, że w rezultacie rząd p. Mac Donalda upadł. A oto, co piszą z Łucka do „Gazety Porannej”.

miast zaprotestował przeciwko takiej decyzji sądu i wniosł skargę incydentalną do sądu apelacyjnego w Lublinie, żądając zmiany środka zapobiegawczego i prosząc o niezwłoczne uwieszenie skazanych posłów.

Telefonem z Rygi.

Knowania litewsko-lotewskie.

Z Kowna donoszą, że czynione tam są przygotowania do Kongresu Towarzystwa Jedności Litewsko-Lotewskiej, który ma odbyć się w czerwcu. Oczekiwane jest przybycie z Łotwy około 100 delegatów. Referaty wygłosić mają delegaci litewscy i lotewscy.

Zbliżenie ekonomiczne państw bałtyckich.

Estoński minister spraw zagranicznych Pusta w wywiadzie prasowym oświadczył, że jest zwolennikiem rozszerzenia umowy gospodarczej zawartej pomiędzy Estonją i Łotwą i wciągnięcia do niej również Litwy. O ile prace przygotowawcze rozpoczną się w czerwcu, konferencja może odbyć się na początku jesieni.

Groźba wojny.

„Oficjalny Wiestnik” donosi, że sowieci reorganizują kawalerię i koncentrują ją nad granicą Polski i Rumunii dla specjalnych celów. Zapewne z tego powodu rumuńskie wojsko ministerium powołuje na ćwiczenia letnie 12 kontyngentów zapasowych po 8.000 każdy i cały rocznik 1921 roku.

Stan oblężenia w Petersburgu

Wiadomości o proponowanych wielkich manewrach floty angielskiej na Bałtyckim morzu wywołała w kołach sowieckich nadzwyczajne poruszenie. Władze floty angielskiej na Bałtyckie morze uważany jest jako groźba pod adresem sowieckim. Z tego powodu głównodowodzący flotą ogłosił rozkaz, że Kronsztad i przylegające do Pietrogradu miejscowości będą ogłoszone w stanie oblężenia dopóty, dopóki flota angielska nie ujdzie z Bałtyckiego morza.

Manewry floty angielskiej.

W manewrach floty angielskiej na Bałtyckim morzu przyjmą udział dwie eskadry krążowników i pięć flotyl torpedowców. Okręty angielskie zawetują najprzód do Kopenhagi, następnie do Helsingforsu, gdzie zatrzymają się od 15 do 22 czerwca. Z tamtąd udadzą się Kłajpedę, a 4 lipca do Os'o. Do brzołwu Est nji przybędzie eskadra 22 czerwca. W skład jej wejdzie 5 krążowników, 8 torpedowców i pancernik admirałski.

Pożar składów w porcie petersburskim.

W składach towarowych petersburskiego portu w nocy z 26 na 27 wybuchł silny pożar. Pastwą pożaru padło kilka magazynów. Straty olbrzymie.

Rozbicie pociągu.

Z Rostowa donoszą o rozbiciu się pociągu na linii Kantemirowka—Gartmaszowka. Są zabici i ranni. Szczegółów brak.

Przegląd prasy.

(Ustąpienie p. Thugutta. — „Groch z kapustą i to niedogotowany” — „Łabędzi śpiew p. Thugutta” — „Ostrożnie z żydami, którym wyrywają paznokcie i obcinają piersi w więzieniach” — „Znowu jakieś misje.”)

Czyż może być więcej aktualny i interesujący temat, jak ustąpienie p. Thugutta z rządu? To też każde niemal z nim powiądzone jest doświadczenie i trzeba przyznać, że z bardzo nielicznym wyjątkiem nie widać nadzwyczajnego zachwytu dla „osoby” p. ex-ministra. Mieli go wszyscy decy — to, zdaje się, będzie najbliższemu prawdę. I jeśli są jakieś zastrzeżenia, to więcej dla zasady lub z obawy zmniejszenia wpływów „lewicy” w Rządzie, jak to pisze „Robotnik”.

Ustąpienie p. Thugutta jest ważnym faktem politycznym. Ustąpienie to oznacza sekcję skrydła „bipartyjności” i utrzymania równowagi z Rządu p. Wł. Grabskiego. „Warszawianka” zamieściła stanowisko bardzo zbliżone do świadczące „Dziennik Wil.”.

„Klub Pracy, pod przewodnictwem pes. Bracy, samiaś wskazał spokojnie i swobodnie, że ustąpienie p. Thugutta jest konieczne w zmienionych warunkach, wsiadł na wielkiego konia i wytał odezwę bardzo niezwykłą, w której cały ciężar swego stanowiska wobec Rządu i w związku z tem ustąpienie p. Thugutta przesunął na... sprawy gospodarcze. Mniejsza już nawet o to, że przedjaskrawione, co wynika nieuchronnie już choćby stąd, iż w krótkiej takiej odezwie musi się szkiełować bardzo grubo. Mniejsza o to, że gdy obok bilansu handlowego i drożyzny i przedsiębiorstw państwowych zjawia się tam przemysł istniejący dla dyrektorów, mioty na wywóz, szaks wydzorów zagranicę dla zdrowia, jest to bądź co bądź groch z kapustą, i to niedogotowany. Mniejsza nawet o to, że nagłose ujęcie tego wszystkiego naraz tak osarno w jednej chwili ustąpienia p. Thugutta jest trochę żałosne.”

Przygotowania litewskie do pielgrzymek do Kalwarji. Odezwy agitacyjne.

Oi kilku dni prasa litewska w Kownie gwałtownie poczęła prowadzić kampanię o odebraniu Wilna. Jak się okazuje, to podniecanie opinii publicznej miało na celu przygotowanie demonstracyjnych pielgrzymek na Zielone Święta do Kalwarji, zapowiadanych już przed paru miesiącami.

Piękna uroczystość wojskowa.

Gdy Wilno, zmęczone całodzienną pracą usypia wieczorem, ani przypuszcza może, że nad jego bezpieczeństwem we dnie i w nocy nieustannie czuwa cały szereg placówek wojskowych, rozsianych w promieniu dookoła miasta. Jedną z nich, przysposobioną specjalnie do obrony powietrznej, udało nam się poznać onegdaj w Porabanku, gdzie dzielny major Radziulewicz, na czele podwładnej sobie formacji artylerji piechoty, jak furaw czujny, wypatruje, ażali kochanemu miastu rodzinnemu, jego pieczy w zausznej mierze powierzonemu, nie zagraża zkadś niebezpieczeństwo od najstraszniejszego wroga — nieprzyjacielskiej eskadry lotniczej. Niech by się jeno ukazał na horyzoncie taki gość nieproszony, a wnet, stracony celnemi strzałami naszej dzielnej artylerji, upadł by z potrzaskaniem skrzydłami, lub przynajmniej zmuszony został do odwrotu.

Udało nam się poznać tę placówkę naszej tężyzny wojskowej przy sposobności niezwykle pięknej i podniosłej uroczystości poświęcenia fundamentów pod pomnik żołnierza poległego za Ojczyznę, który niebawem wzniesie się ma w Porabanku wyłącznie siłami miejscowej załogi.

Na uroczystość zaproszeni przez uprzejmego gospodarza przybyli między innymi: ks. kapelan Sledziwski, mjr. Bobiatyński, mjr. Romejko, pplk. Zajackowski i inni. Przyjeżdżającego uderza zaraz na wstępie ład wzorowy, estetyczny, wszędzie widoczna ręka troskliwego gospodarza, ce tworzyć pr gaie i to tworzyć prawie z niczego, a nie niszcząc. Wprawdzie kompleks budynków przedstawia się bardzo skromnie, jest niewystarozajają, są to przezwyczajnie tymszoowe szopy, jako tako możliwe latem, trudno jednak wpo wyobrazić sobie, jak ci ludzie żyją tu zimą. Własność mieszkaniowa oficerskie świadeża o trybie życia, więcej niż spartańskim. Oczywiście nie jest to wina gospodarza, który ze swej strony uczynił wszystko co można, by tę kupę półgłównych desek i belek doprowadzić do porządku i utrzymać w odpowiednim stanie. To też wszystko świadczy od czystości, nigdzie siluoznej szyby, nigdzie najmniejszego śmiecia; drogi wysypane żwirem, założono trawniki, posadzono młode drzewka.

Lecz oto kierujemy się w stronę ołtarza polowego, gdzie ks. kap. Sledziwski odprawia krótkie nabożeństwo, podpisujemy akt załozenia pomnika, potem odbywa się ceremonia położenia kamienia węgielnego: grzmia fanfary, wojsko prezentuje br.

Literaci polscy.

Zjazd delegatów związków zawodowych literatów polskich, który się odbył w dnach 21 i 22 maja w Warszawie wyłonił dwie komisje: statutową oraz komisję warunków pracy i poprawy bytu, pierwsza pod przewodnictwem p. Kończyńskiego.

komu pracowników księgarskich wprowadzić znaczek 2 groszowy, 5 groszowy i 10-cio groszowy na polskie książki beletrystyczne wszelkich nowych i dawnych autorów.

Komunisty w Szwecji.

Gazety Sztokholmskie donoszą: Szwedzka partja komunistyczna zamierza rozpocząć rewolucyjną bolszewicką armji, zgodnie z rozkazem kominteronu... Przewrót ten przygotowywał się od maja roku 1924, od kiedy w Szwecji utworzył się „wojujący” komitet komunistyczny, posiadający swe oddziały w armji, flocie i wśród młodzieży. Fracc przygotow. komitetu zawierały się w prowadzeniu propagandy w armji i zakładaniu sowieckich żołnierskich i marynarskich, obserwujących pilnie wszystkie działania władz wojskowych i towarzysytw strzeleckich.

Odzień polityczny.

W rozporządzeniu rewolucjonistów znajdowałyby się kilka tysięcy ludzi z armji szwedzkiej, dużo broni i cały szereg drużyn bojowych rozrzuconych po całym kraju.

Zmiany granic województw i powiatów wschodnich.

Rada ministrów uchwaliła na ostatnim posiedzeniu projekt ustawy w sprawie niektórych zmian granic województw wileńskiego, nowogródzkiego i poleckiego. Projekt przewiduje wyłączenie gminy Raków z pow. stołpeckiego, gm. Poloczany z pow. wolezyńskiego, gm. Koniawa i Orany z pow. lidzkiego, woj. nowogródzkiego; gminy Zaostrowiecze, pow. łunieckiego, województwa poleckiego; włączenie gmin Raków i Poloczany do pow. wilejskiego, gminy Koniawa i Orany do powiatu wileńskiego trockiego województwa wileńskiego gminy Zaostrowiecze do powiatu nieświejskiego, woj. nowogródzkiego.

Kronika wileńska.

Urzędowe.

Konferencja w sprawie zatrudnienia bezrobotnych. Dnia 26 maja r. b. odbyła się pod przewodnictwem Delegata Rządu p. Władysława Rączkiewicza konferencja zainteresowanych czynników w sprawie zatrudnienia bezrobotnych.

W obradach udział wzięli: Prezydent miasta p. W. Bańkowiak, Dyrektor Robót Publicznych p. K. Zawisza, Okręgowy Inspektor Pracy p. B. Leszczyński, Kierownik Rejonu Inżynierji i Sap. maj. Smieszko, Naczelnik Wydziału Samorządowego p. S. Kopce, Naczelnik Wydz. Pracy i Opieki Społecznej p. K. Jocz, Szef Sekcji Technicznej Magistratu p. Piegutowski, Przedstawiciele P. U. P. P. i inni.

Zebrań zebrał p. Delegat Rządu przedstawiając obecny stan bezrobocia, który pomimo rozpoczęcia się sezonu robót budowlanych i polnych nie uległ znacznemu zmniejszeniu, podkreślił p. Delegat Rządu, że zadaniem konferencji jest zbadać ten anormalny stan rzeczy, usunąć przyczyny obecnego bezrobocia i obmyśleć środki zmierzające do tego, by na przyszłość angażowano do pracy robotników zarejestrowanych w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy do czego ten Urząd został powołany.

W dyskusji wyjaśniono, iż w chwili obecnej na terenie Wilna znajduje się około 2.000 bezrobotnych, w czym przeszło 600 silnie fachowych. Pracodawcy przyjmują robotników pomijając P. U. P. Ze względu na to, iż ten ostatni powołany jest do regulowania sprawy bezrobocia i zatrudniania bezrobotnych, zebrani wypowiedzieli się za koniecznością rozwinięcia bliższego nadzoru w sprawie zatrudniania robotników przez przedsiębiorstwa oraz regulowania i osuwania nad ich wzajemnym stosunkiem w zakresie umów płac.

Ponadto konferencja uchwaliła opracować regulamin zobowiązujący urzędy państwowe i samorządowe prowadzące jakiegokolwiek roboty budowlane do angażowania robotników za pośrednictwem P. U. P. i normującego stosunki robotnika i przedsiębiorcy przy robotach budowlanych, ziemnych i betonowych, wykonywanych z ramienia władz rządowych lub samorządowych.

Z miasta.

Prof. Simpson w Wilnie. Bawi w Wilnie w charakterze prywatnym, jako gość uniwersytetu prof. Simpson, znany arbiter w sporach granicznych państw bałtyckich.

Kontrola nad cenami chleba. Wobec tego, że ceny chleba niezawieszają odpowiednio cen mąki, Min. Spr. Wewnętrznych polecił organom administracyjnym, by pilnie czuwały nad odpowiednim dostosowaniem cen chleba do kursów rynkowych cen zboża i mąki. W wypadkach stwierdzenia, że ceny chleba nie odpowiadają miejscowym cenom zboża i mąki, mają władze administracyjne przekazywać winnych poblerania cen lichwiarskich sądom do ukarania.

Choroby zakaźne w Wilnie. W tygodniu ubiegłym zachorowało w Wilnie na tyfus brzuszny 9, płonica 12 (gm 1), błonica 3, ospółka 2, odrę 76 (gm 1), krztusiec 4, meningitis 2, tężec 1, różę 1, jaglicę 8, zimnicę 1 i zausznice 5 osób. (1).

Obłady drożdż. Białego? Pomimo, że oficjalna statystyka wskazuje na zmniejszenie artykułów żywnościowych, restauratorzy wileńscy na odbytem w tych dniach zebraniu postanowili podnieść ceny za obiady restauracyjne z 1 zł. 20 gr. do 1 zł. 50 gr. (1).

Księga Handlowo-Przemysłowa-informacyjna p. z. „Wilno“ wyszła z druku i zawiera niewyczerpane źródło różnych adresów i informacji.

W księgach znaleźć można adresy wszystkich parafji Ziemi Wileńskiej, Biur Rządowych i prywatnych, doktorów, adwokatów, inżynierów, banków, kooperatyw, firm handlowych i przemysłowych, oraz historję m. Wilna (z ilustracjami) i t. p.

W Księgach wykazane są Urzędy I, II i III Instancji wszystkich Ministerjów, przeto Księga staje niezbędnym podręcznikiem na biurkach p. p. urzędników państwowych i komunalnych, w szczególności p. p. Wojtów i Soltysów.

Księga zawiera przeszło 600 str. tekstu zredagowanego przez B. Inspektora Skarbowego Ad. Skarżyńskiego.

Sprawy miejskie.

Kurs humanistyczny przy kursach jez. białoruskiego. Inspektor szkół powszechnych zorganizował przy kursach jez. białoruskiego dla nauczycieli szkół powszechnych m. Wilna—kurs humanistyczny.

Po ukonczeniu kursu z wynikiem pomyślnym słuchacze otrzymają uprawnienia nauczycieli kwalifikowanych z grupy humanistycznej.

nej regulacji ulic miasta Wilna zamknięto obecnie przejazd przez ulicę Żeligowskiego. (a).

Powrót. Wczoraj powrócił z posiedzenia Państwowej Rady Kolejowej w Warszawie wice-prezydent m. Wilna p. Ewkućowski i objął urzędowanie. (1).

Subsydium magistratu. Magistrat wysygnął towarzystwu św. Wincentego a Paulo 900 zł. na akcję pomocy doraźnej na miesiąc czerwiec. (1).

Niewyjaśniona zwłoka. W terminie do dn. 28 maja mieli przybyć do Wilna wydelegowani przez francuską firmę „Entreprise“ inżynierowie w sprawie przebudowy elektrowni miejskiej. Jednak w ustalonym terminie inżynierowie ci nie przybyli, również Magistrat nie otrzymał od wzmiankowanej firmy żadnego w tej sprawie zawiadomienia. (1).

Z uniwersytetu.

Powszechne wykłady uniwersyteckie. W sobotę, dnia 30 go maja 1925 roku o godzinie 7-jej wieczorem w sali Śniadeckich Uniwersytetu prof. Uniwersytetu Lubelskiego Michał Orszek wygłosi odczyt p. t.: „Współczesne poglądy na istotę prawa“. Wstęp 50 groszy; dla młodzieży 20 gr.

Sprawy akademickie.

Zarząd Akad. Zw. Polskiej Młodzieży Kresów Wschodnich pragnąc przyjąć z pomocą młodszym Kolegom seminaryjnym kontynuować swe studia na wyższych uczelniach we Lwowie, uzyskała informację dotyczących samych studiów, wpisów na nie oraz kosztów utrzymania we Lwowie. Przybywającym do Lwowa na studia ułatwia się w miarę możliwości w wyszukaniu mieszkania i t. p.

Na odpowiedź należy założyć znaczek pocztowy za 15 groszy. Adres: Lwów, ul. Sokoła 1.

Wyolceczka Wycieczka Akademicka do „Zielonych Jezior“, zorganizowana przez Sekcję Kulturalną Oświatową Tow. Bratniej Pomocy Polskiej Mł. Akademickiej U. S. B. w Wilnie, wyrusza w niedzielę dnia 31.V. statkiem do Werek o godz. 8-jej rano. Zapisy na pozostałe trzy wolne miejsca przyjmują sekretariat dziś od g. 8-jej do 9-jej wiecz.

Zabawa w „Ognisku“. Podaje się do wiadomości Koleżanki i Kolegów, iż w „Ognisku Akademickim“ dziś odbędzie się zabawa. Początek o 10-jej wiecz.

Obóz Letni Przystosowania Wojskowego. W terminie od 1.VII do 15.VIII odbędzie się na Poligonie (przystanek Pohulanka, przed Podbrodzim) Obóz Akademicki Przeszkolenia Wojskowego Sportowego. Jadący otrzymuje całkowity żółd i ekwipunek.

Internet katej Mijonarzy w Wilnie przy ulicy Subocz 18, przyjmuje zgłoszenia do swego gimnazjum prywatnego (Małe Seminarium) aż do dnia 14 czerwca. Egzamina wstępne rozpocznie się dnia 22 czerwca. 2165

Kursy dla kierowników hufców szkolnych. Kadra instruktorów 5-go p. p. Leg. organizuje w r. b. w Wilnie kurs kierowników hufców szkolnych i oddziałów P. W. dla nauczycieli szkół średnich i powszechnych.

Organizacja pracy na kursie, zapotrzebowanie, prawa i przywileje dla absolwentów winny zachęcić nauczycieli, zwłaszcza gimnazjalki do udziału w tym kursie. (d)

Egzaminy na leśniczych. W dniach 27, 28 i 29 b. m. w lokalu Dyrekcji Lasów Państwowych w Wilnie odbywały się egzaminy na stanowiska fachowych leśniczych. Do egzaminów przystąpiło 23 osoby.

W komisji egzaminacyjnej między innymi wzięli udział p. Prezes Dyrekcji Lasów Państwowych w Wilnie, Inspektor Lasów Państwowych oraz Inspektor Lasów przy Wydziale Relektwa i Weterynaryi przy Delegaturze Rządu. (a)

Eksterminiści w szkołach powszechnych. Inspektoraty szkół powszechnych przyjmują obecnie podania od osób chcących składać egzaminy z zakresu 7 klas szkoły powszechnej w charakterze eksterminiści.

Opłata za egzaminy wynosi od 10 do 20 złotych—zależnie od wysokości klasy, z zakresu której eksterminiści zamierza się egzaminować. (a)

Kurs humanistyczny przy kursach jez. białoruskiego. Inspektor szkół powszechnych zorganizował przy kursach jez. białoruskiego dla nauczycieli szkół powszechnych m. Wilna—kurs humanistyczny.

Na kursy te przyjmowani będą również nauczyciele niekwalifikowani po każdorazowym indywidualnym rozstrzygnięciu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. (a)

Z prasy litewskiej.

Radość prasy litewskiej a niepowodzenie teatru polskiego. Notatka nasza o zastawie mebli Dyr. Rychłowskiego na pokrycie długów wywołała w prasie litewskiej wybuch radości. „Vilniaus Aidas“ uważa p. Rychłowskiego za flagę polskiego nacjonalizmu (czy o oddziale kultury i sztuki mowa? Przep. red.) i pisze, że gdzie nie ma miejsca na bagnoty, gdzie nie może wmieścić się policjań lub żandarm, gdzie nie nie mogą skombinować „peowiaczy“, „strachy“ i zebektojący, kultura polska jest bessała.

Możemy zbyt pośpiesznie wnosić ki wyciągającemu piemu litewskiemu przypomnieć, że w stolicy Litwy w Kownie teatr litewski dawno by upadł, gdyby nie ogromne subsydja rządowe wydawane na podtrzymanie przy życiu teatru najłohszego artystycznie ze wszystkich państw bałtyckich. Ponadto ministrowie litewscy i inni dygnitarze wola mimo całego swego szowinizmu, ohodzić na przedstawienia niemieckie lub rosyjskie niż litewskie. Teatr polski w Wilnie trwa z przerwami dziesiątki już lat i trwać będzie zawsze.

Litwini niezadowoleni z Biskupa Matulewicza. Z okazji rocznicy śmierci biskupa Wolonezewskiego „Lietuvos Kelios“ zamieścił artykuł, w którym po danu bzdurstw historycznych w rodzaju, że „przeszło Litwy była piękniejsza i potężniejsza niż Polska“ cytamy: Szkoda, że dotychczas Wileńszczyzna jeszcze nie miała takiego jak Maciej Wolonezewski, któryby śmiało oświecał ludność litewską i sam pracował jako litwin w pierwszych szeregach. Może w innym wypadku dawno już zerwała by się ludność tego kraju do walki i nie ustąpiłaby z walki o niepodległość.

Tak więc działalność długoletnia J. E. Ks. Biskupa Matulewicza nie zadowolnia litwinów wileńskich. A może litwini przez te nauzenia chcą przyjąć z pomocą Biskupowi Matulewiczowi i zmienić przesadną już sprawę jego ustąpienia.

Z życia stowarzyszeń.

Wileńskie Tow. Ginekologów. Do p. Komisarza Rządu na m. Wilno wpłynęło podanie o zalegalizowanie statutu Wileńskiego Towarzystwa Ginekologicznego. Założycielami powyższego Towarzystwa są dr. dr. Karnicki, Wasikiewicz i Giecow.

Różne.

Wynik kwesty. W imieniu Centralnego Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej Z. Ws. podaje do wiadomości, iż z kwesty ulicznej w Wilnie w dniu 8-cim maja r. b. na „Dar Narodowy“ na Polską Małozrę Szkolną wpłynęło ogółem Zł. 5.132, 68 gr.

P. p. kwestarcom i wszystkim, którzy wzięli czynny udział w powyższej kwestji, oraz Redakcjom piem za łaskawe umieszczenie odnośnych wzmianek, składamy serdeczne podziękowanie.

Zabawy.

„Sobótka“ Rozwoju odbędzie się dziś o godz. 8 wiecz. w lokalu Rozwoju Trocka 11.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski. Wystawiona w dniu wczorajszym sztuka Czechowa „Wujaszek Jaś“ będzie powtórzona dziś 1 jutro.

Występy Wiktorji Kaweckiej. Po dłuższej nieobecności znakomitej primadonna Wiktorji Kaweckiej, która Wilno specjalnie adoruje, znów zawitała do nas, aby wzięła udział w dzisiejszym wspaniałym „Hrabiny Maricy“—Kalmara. Będą to zarazem ostatnie występy p. Sempolińskiej i p. Kosłowskiej, którzy udają się na dłuższy wypoczynek letni.

Jutro „Hrabina Marica“. W niedzielę jako ostatni występ pp. Sempolińskiej i Kosłowskiej grana będzie „Najpiękniejsza z kobiet“.

Wtorkowa premiera w Teatrze Letnim. Zastępstwo kapelmistrza naszej operetki p. A. Willński posiada również wiele pokazywać dorobek kompozytorski. Między innymi napisał operetkę „Potęga miłości“, która grana była z dużym powodzeniem zarówno w Warszawie, jak i za granicą. Premiera „Potęgi miłości“ u nas wyznaczona została na wtorek. W operetce tej popisywać rolę objęła W. Kaweckaj.

Balady A. Mickiewicza w Lutni. Jutro w niedzielę 31 b. m. i w niedzielę 1-go czerwca odbędzie się o g. 4-jej pp. 2 widowiska dla dzieci i młodzieży. W programie „Pani Twardowska“, „To lubię“, „Świt zianka“, „Powrót Taty“, „Lilje“ i t. d. Dla szkół powszechnych (młodsze klasy) w kompletach—ulgi specjalne. Ceny miejsc najniższe.

Poranek muzyczny. Dziś w sobotę 30 go maja odbędzie się poranek muzyczny w il. ork. symfonicz.

„Czerwony Krzyż“ w Wilnie.

Jutro rozpoczyna się doroczna uroczystość Tydzień Czerwonego Krzyża, która trwać będzie od 31.V do 6.VI w całym kraju.

Napisaliśmy: uroczystość. Właściwie będzie to cały cykl najrozmaitszych imprez dochodowych, mających na celu zasilenie funduszy „Towarzystwa Czerwonego Krzyża“. Zanim jednak przedziemy do omawiania ich, przypatrzmy się bliżej samemu „Czerwonemu Krzyżowi“.

„Czerwony Krzyż“ w Polsce, to organizacja społeczna, mająca za zadanie na wypadek wojny przysłać z pomocą walczącej armji w pracy opieki nad rannymi. Ażeby jednak stanąć na wysokości zadania w odpowiedzialnej chwili, „Towarzystwo Czerwonego Krzyża“ już w czasie pokoju musi, jak to ewangeliczne dziewięć oruwać i być gotowem: Musi mieć wyszkolony personel, musi mieć pewne rezerwyta pomocnicze, nawet lokale.

Pod tym względem dużo u nas jest do zrobienia i dlatego Ministerjum Spraw Wojskowych wywiera pewien nacisk na „Tow. Czerwonego Krzyża“, aby przeprowadziło reorganizację i potrzebne uzupełnienia. I tu, jak zresztą do wszystkich, potrzeba pieniędzy.

Ażeby je zdobyć, Tow. Czerw. Krzyża raz na rok pod protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej p. Wojciechowskiego organizuje w całym kraju „Tydzień Czerwonego Krzyża“, w ciągu którego w rozmaity sposób zbiera potrzebne fundusze. Program zabaw, koncertów, atrakcyj rozrywkowych znajduje czytelnicy w jutrzejszej kronice, oraz na ścianach rozlepionych po ulicach. Tu nadmienić chcemy, że wstyd dla prawego Polaka czy Polki byłoby, gdyby nie przyjeźli ręki do tej patriotycznej sprawy. „Naród sobie“.

Te słowa przywieść nam powinny zawsze. Więc też każdy(a) obywatel(ka) przyzობić musi nalepkami okna swych mieszkań, biur, sklepów. Wszyscy powinni ohoć małym datkiem zasilić skarbnik kwestarzy i kwestarek. A bardzo, bardzo wielu, powinno się zapisywać na członków Towarzystwa.

I nie myślcie, że to są takie straszne sumy. Jeden (1 złoty) i dziesięć groszy za znaczek płaci również członek wspierający, pięć złotych członek zwykły, a kto nie chce mieć kłopotu, żeby co rok waciwić składki, to może się zapisać na członka dożywotniego i zapłacić jednorazowo tylko „sto“ złotych. Ale to nie wszystko! Komu czas i ochota pozwala, niech idzie na „Jarmark“ do ogrodu Botanicznego, a tam będzie miał i „karusele“, i tańce, i rozmaite sportowe pokazy. Albo do ogrodu p. Bernardińskiego na koncert „z atrakcjami“. A wreszcie „pułeczka szeregowa“, w których co drugie wygrzywa różne drogozennie lub wartościowe przedmioty. Każdy więc może wybrać sobie do gustu i woli i do stanu funduszy. L.

pod dyr. Adama Wyleżyńskiego. Po osztek o godz. 12-jej w pol. Następnym koncercie odbędzie się we wtorek 2-go czerwca r. b. o g. 8-jej wiecz.

Kronika policyjna.

Znalezienie topielca łotewskiego. W dn. 18 maja w rzece Dźwinie w rejonie XVII kompanji granicznej, w pow. Dźwińskiem, znaleziono trupa topielca. Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, iż jest to funkcjonariusz łotewskiej straży granicznej Popiel, lat 25, który utonął podczas kąpieli. Zwłoki wydano władom łotewskim. (1)

Napad rabunkowy.

25 maja mieszkaniowie wsi Kuźmice gm. Kurzenieckiej, pow. Wilejskiego, zameldował policji, iż na drodze Pałudz—Kurzenie został napadnięty przez 3 nieznanymi osobnikami (jeden był uzbrojony), którzy mu zrabowali dokumenty osobiste i gotówkę 7 zł. oraz uderzyli go po głowie, zabrawiając pod gróźb śmierci meldować policji. Dochodzenie w toku. (1)

Pożar. W dn. 23 maja, we wsi Dźibnowszczyzna, gm. Krańce, pow. Wilejskiego, wybuchł pożar, który zniszczył doścętnie zabudowania 8 gospodarzy. Straty wynoszą przeszło 50.000 zł. (1)

Kradzież. W dn. 27 maja z mieszkania Zelfi Stomasówny (Ludzińska 7) skradziono ubranie i biżuterję wartości 1500 zł. Podejrzany o kradzież został zatrzymany. (1)

Drobne wiadomości.

Le Journal? donosi, że Quai d'Orsy postanowiła nie odnawiać wizy pasportowej 680 Rosjanom t. zw. delegatom Syndykatu wywozów, a w rzeczywistości propagatorów komunizmu.

Sąd polowy w Filipopolu skazał 7 osób na śmierć przez powieszenie, a 5 osób na kilkoletnią karę więzienia za dokonanie w ostatnich czasach szeregu napadów na urzędy pocztowe.

Zaprzeczenie kłamstwu p. Thugutta.

WARSZAWA, 29.V. (Pat.) P. Minister Spraw Wewnętrznych [Cyril Ratajski] wystosował do Prezesa Rady Ministrów pismo, treści następującej: Prasa dzisiejsza podała różnorodnie oświadczenie p. p. Stanisława Thugutta wobec klubu sprawodawców sejmowych, w którym między innymi podaje do wiadomości publicznej, że wynikiem pracy M-stwa Syraw Wewnętrznych były: romansy stałe system prowokacji, osłanianie nadużyć i samowoli funkcjonariuszów, przesuwanie urzędników, kwalifikujących się za kratki, na inne urzędy, na wyższe stanowiska. Stwierdzam niniejszem, że ciężkie te zarzuty nie są zgodne z prawdą. Niema wypadku, aby nadużycia urzędnika państwowego nie były ścigane dyscyplinarnie lub sądowicie. Zarzuty, jakoby M-stwo Spraw Wewnętrznych tolerowało romansy stałe system prowokacji, popieranie urzędników kwalifikujących się za kratki odpiaram jako nieuzasadnione.

Podkreślam, że p. Thugutt podczas swego urzędowania miał wystarczające środki i sposobności do wytoczenia w sposób konkretny oskarżeń, ogłoszonych dzisiaj w formie ogólnikowej. W szczególności w kilku konkretnych wypadkach przestępstw, popełnionych przez urzędników, władze bezpieczeństwa, wydały zgodnie z opinią p. Thugutta jakusjdalej idące zarządzenia, zmierzające do wykreślenia winnych. Niepodobniestwem byłoby w państwie praworządzmem wymierzać kary doraźnie w drodze administracyjnej, skoro Konstytucja przewiduje w zakresie sprawiedliwości niezawisłe sądy. Proszę p. Prezesa Rady Ministrów o przyjęcie powyższego oświadczenia do wiadomości i zużytkowania go w sposób uznany za właściwy.

Wiadomości telegraficzne.

Wycofanie wojska okupacyjnego.

LONDYN, 29.V. (Pat.) Wedle informacji, otrzymanych z kół francuskich, obszar Ruhry, stosownie do układu, zawartego między Heroldem i Theunismem z jednej a Niemcami z drugiej strony, będzie opróżniony 16 go sierpnia. W tym samym czasie będzie wycofane wojsko okupacyjne z 8-ch miast: Düsseldorfa, Duśburga i Ruhrertu. Okręg ten nie ma nic wspólnego ze strefą kolonialną i będzie opróżniony, ponieważ Niemcy wypełnili już pewne zobowiązania, wynikające z planu Dawesa.

Powstanie w Albanji.

WIEDEŃ, 29.V. (Pat.) Z Albanji dochodzą alarmujące wiadomości o powstaniu. Zwolennicy Fan Noli'ego prowadzą gwałtowną agitację przeciwko rządowi Ahmeda-Bej Zogu. Z Włoch przybywają liczni emigranci na terytorjum albańskie. Przywódcą tego ruchu jest Kemal-Bej-Briani. W powstaniu biorą udział również i Macedończycy. W Tiranie opublikowano odezwę, wywołującą roznik 1905 pod broń Ahmet-Bej-Zogu powrócił do Tirany.

Na pomoc Amundsenowi.

NEW-YORK, 29.V. (Pat.) W sobotę udadzą się trzy lotnicy, wśród nich znany lotnik Smitt, na pokładzie parowca Nawaria do Spitsbergu i stamtąd przedsięwzema poszukiwania za Amundsenem na samolotach. Komitet ratunkowy na rzecz Amundsenów zebrał w pierwszym dniu z publicznych składek 465 tys.

Zamknięcie uczelni w Wiedniu.

WIEDEN, 29.V. (Pat.) W czasie narady rektorów wyższych uczelni, postanowiono z powodu ostatnich wydarzeń przerwać wykłady we wszystkich wyższych uczelniach w Wiedniu.

Eksport sówliokich komunistów.

KOPENHAGA (Eita). Moskiewska III międzynarodówka zaprosiła Sowietom wysłać młodych komunistów do Francji, Anglii i Niemiec, dla wzmocnienia ruchu komunistycznego.

Konferencja w sprawie zjednoczenia kościołów.

BRUKSELA. W Mechlen (Belgia) rozpoczęła się konferencja, mająca na celu zjednoczenie kościołów rzymsko-katolickiego i anglikańskiego. Konferencja otworzył kardynał Mercier. Ze strony kościoła anglikańskiego uczestniczy trzech przedstawicieli. W konferencji bierze udział kanonik kościoła Notre Dame w Paryżu.

Listy do Redakcji.

O naszych stosunkach szkolnych. W czerwcu b. r. szkoła p. Rochalska, zona jednego z dygnitarzy Kuratorjum Wileńskiego parokrotnie zgłaszała się do Semin. Naucz. im. Kr. Jadwigi, zapowiadając, że do tegoż Seminar. aspiruje dziewczynka przez nią protegowana, Jadwiga Winoogrdzka, koczująca w b. r. szkole powsz. „Świt“, dziecko b. zdolne i że — p. Rach. przegłbia ją umieścić na II kursa Samin.

W czasie wyznaczonym przez Kur. nauczycielstwo Samin, przystąpiło do egzaminowania listnego szeregu kandydatk. Podań o przyjęcie złożono przeszło 90, wakanosów było 30 kilka. Na II kurs zdawało 29, miejsc wolnych było — 2.

Wobec braku wakanosów Rada Ped. wybrała tylko najlepiej przygotowane uczennice i te ogłosiła za przyjęte. Z pomiędzy kandydatek na kurs II odznaczyły się trzy uczennice, a że miejsce było tylko dwa, po dłuższej dyskusji Rada uchwaliła przyjąć trzy, bo wybór zrobić było niemiernie trudno.

Protegowana pp. Rach. zadania pism. rozwiązała, lecz matematyka ustna dała wynik niedostateczny, odpowiedź z religji też były nierządwalinające, wypracowanie z języka polskiego napisane chaotycznie. Wszystko to uważać należało za zjawisko całkiem naturalne, gdyż VII oddział szk. powsz. nie odpowiada i kursowi Sam. i dziewczynki koczujące w szkole powsz. wstępują na I kurs Sam., przetożam pożądanym jest wykryć, by takie które mają kontynuować naukę, przechodziły do innych zakładów, koczując tylko 6 oddziałów, oddr. zaś VII przedstawi wartość tylko dla tych, którzy na szkole powsz. mają pozostać. W myśl przeto wyżej powiedzianego Winoogrdzka została przyjęta na właściwy dla siebie kurs I.

Spis przyjętych uczennic ogłoszono dziewczynkom natychmiast po zamknięciu posiedzenia Rady Pedagogicznej.

Tegoż jeszcze dnia p. Rochalski wyszce rozgiewany wpadł do kanc. Semin. żądając widzenia się z p. Dyrektorką, a że ta była chora, zażądał przysłania mu protokołu R. Ped. oraz piśmiennych prac swej protegowanej.

Kancelarja szkolna w pokorze duha wszystkie żądane dokumenta przelała. Papiery owe czytane były przez wszystkich powołanych i niepowołanych urzędników Kur.: wypracowanie uznano za dobre, zadanie też, odpowiedzi ustnych Winoogrdzkiej nikt nie był ciekaw i w Kuratorjum gwoli p. Rach. panowało ogólne oburzenie za krzywdę wyrażoną protegowanej przez tak wysoką osobę.

Nadeszły wakacje, sprawa siłą okoliczności uciuchła—do rozpoczęcia nowego r. szk.

W ostatnich dniach b. m., to jest przed rozpoczęciem r. szk. Dyrektorka Sem. wezwana została przed oblicze Kuratora, który, nawiasem mówiąc, nie zwykł trudzić się dla najpilniejszych nawet spraw szkolnych, wysłuchała surowego napomnienia, dowiedziała się z ust p. Kuratora, że matematykę specjalnie wezwany dla rozpatrzenia zadania Winoogrdzkiej, uznał takowe za rozwiązane dobrze, a co do wypracowania to gdyby takowe było złe, nauczyciele, ubiegający się o kwalifikacje do nauczania w szkole powsz., to byłby mu tych kwalifikacyj na podstawie tegoż wypracowania udzielili i że wobec tego Winoogrdzka ma zająć miejsce na k II.

Czy wypada p. Kuratorowi, przedstawicielowi najwyższej władzy szkolnej, uprawiać tak jastrkowy system protekcyjny.

Dziśnego p. Kur. nie zajął się również gorliwie losom wszystkich innych dziewczynek, nieprzyjętych przez Sem. i nie zainteresował się losami Sam., gdy Wydział skreślił kursa równoległe, tak niemiernie w naszych warunkach potrzebne.

Czy wolno p. Kur. nadużywać swej władzy i obalać uchwały R. P. słuszenie powzięte.

Czy wolno mu w tak krzywdzący sposób podrywać autorytet nauczycielstwa i szerzyć rogoryczenia.

Czy wolno mu się zgłoszenie wśród młodzieży, osłaniające przed nią przedwczesnie nasee bagienko — bż wszak Winoogrdzka wyjaśni zdziwionym koleżankom, jaką drogą dostała się na kurs II.

Czy wolno wytwarzać atmosferę niesdrową w k'asie przez narzucanie przemocą nieodpowiadającej kursowi uczenicy.

Czy wolno wreszcie pp. Rach. używać powagi władzy kur. dla przeforsowania swojej protegowanej na niewłaściwy dla niej kurs dlatego tylko, że jej matka dobrze pierze białozę, a dziecko wiecznie domu pilnuje podczas letnich wyjazdów p. Rach.

Czy nie dość już rządów pp. Rach. w szkole im. Lalew. gdzie dla przyszłociowego w Wilnie ich syna dzisiaj się wszelkie możliwe i niemożliwe przesunięcia.

Czyżby pp. Rach. chcieli steryzować wszystkie szkoły Wil.

Czy wolno też i p. Kur. dla dogodzenia niesdrowej ambicji swego urzędnika kwalifikować wypracowanie dziecka, do poziomu kwalif. naucz. a jednocześnie odmawiać kwalifikacyj i dyplomów, pracującym od wielu lat nauczycielom.

J. Latwis.

